

30 november 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klaagster,

juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

tegen:

[naam],

geboren op [datum], overleden op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven vicaris-generaal van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 20 juni 2012. Op 15 juli 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van Diaken drs. [naam], Kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

Op 21 november 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden, met uitzondering van drs. A.M. van Beelen, die overigens wel betrokken is geweest bij de advisering.

Klaagster is verschenen samen met haar dochter [naam]. Zij heeft haar standpunt toegelicht en werd daarbij bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Van Gijn.

Namens het Bisdom is verschenen Diaken drs. [naam], Kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde was priester in een nonnenklooster naast de [naam] kerk in [plaats]. De broers van klaagster waren daar misdienaar. Op enig moment is klaagster door een van haar broers meegenomen naar het klooster.

Klaagster moest bij aangeklaagde op schoot komen zitten. Aangeklaagde ging dan met zijn hand via de rug van klaagster onder haar kleding. Via haar billen ging hij met zijn rechterhand naar voren. Om ervoor te zorgen dat hij met zijn hand bij de vagina van klaagster kon komen,

vroeg hij klaagster even ‘op te wippen’. Ondertussen had aangeklaagde een groot boek voor zich waaruit hij een verhaaltje voorlas.

Ook kwam het voor dat er aan tafel een spelletje scrabble werd gespeeld met een van de zussen en een van de broers van klaagster. Klaagster zat ook dan bij aangeklaagde op schoot. Aangeklaagde ging bij die gelegenheden, en gelet op de bescherming die de tafel waaraan zij zaten hem bood, via de voorkant van de broek van klaagster met zijn hand in haar broekje om klaagsters intieme delen te betasten.

Klaagster kreeg snoep en limonade wanneer zij bij aangeklaagde thuis was.

De eerste keer dat de hiervoor genoemde handelingen plaatsvonden was klaagster 10 jaar oud. Het seksueel misbruik had wekelijks plaats, gedurende één à anderhalf jaar.

2.2. Klaagster heeft nooit over het misbruik durven spreken. De vader van klaagster keek erg op tegen de R.K.-Kerk en deed veel werk voor de Kerk. Klaagster was bang dat haar verhaal niet geloofd zou worden. Ook onderling tussen klaagster en haar zussen werd en wordt niet over het seksueel misbruik gesproken.

Klaagster heeft zich altijd geremd gevoeld in seksuele relaties.

2.3. Klaagster wenst met haar klacht ondersteuning te bieden aan de klachten die beide zussen van klaagster tegen aangeklaagde hebben ingediend. Klaagster verzoekt haar klacht gegrond te verklaren.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Diaken drs. [naam], Kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam heeft in zijn schriftelijke reactie gesteld dat uit onderzoek in de archieven van het bisdom niet is gebleken dat aangeklaagde in het verleden in verband is gebracht met seksueel misbruik. Wel is aangeklaagde bekend bij de Commissie Deetman.

Ter zitting heeft diaken drs. [naam] aangegeven niet te twijfelen aan het waarheidsgehalte van de klacht van klaagster en daarin mee te gaan. Te meer nu de klachten van de zusters van klaagster vrijwel identiek zijn en uit correspondentie van en met aangeklaagde afgeleid kan worden dat aangeklaagde een zeer dominante persoonlijkheid had. Uit andere klachten, bij diaken drs. [naam] bekend, volgt dat juist de macht en dominante persoonlijkheid van geestelijken vaak mede bepalend zijn voor het al dan niet plegen van seksueel misbruik.

Diaken drs. [naam] heeft aangegeven dat het misbruik, zoals door klaagster omschreven, volstrekt onaanvaardbaar is. Namens de Bisschop is klaagster uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder

dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer [aantal] jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. Gedurende anderhalf jaar en op wekelijkse basis werd klaagster door aangeklaagde bij hem op schoot genomen, waarna aangeklaagde met zijn hand onder de kleding van klaagster ging en haar blote vagina betastte.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast zijn door zowel de jongere als de oudere zus van klaagster haast identieke klachten (bij de Klachtencommissie bekend onder de nummers 2012T767 en 2012T860) jegens aangeklaagde ingediend, die de klacht van klaagster ondersteunen. In beide klachten wordt gesproken over het op schoot zitten bij aangeklaagde, terwijl hij voorlas uit een boek en tegelijkertijd onder de kleding de blote lichamen van klaagsters betastte. Opvallend is dat het seksueel misbruik van de zusters zich in tijd lijkt op te volgen, in die zin dat wanneer de ene zuster ‘te oud’ werd het seksueel misbruik van deze zus stopte en dat van de volgende zuster begon.

Voorts hebben de dochter van klaagster, [naam] en haar zoon, [naam] beide verklaard dat zij tien jaar geleden door klaagster op de hoogte zijn gebracht van het seksueel misbruik door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas tien jaar oud. De broers van klaagster waren als misdienaar verbonden aan het nonnenklooster waar aangeklaagde werkte. De vader van klaagster had de R.K.-Kerk hoog in het vaandel staan.

Als geestelijke genoot aangeklaagde veel aanzien. Daarbij ‘beloonde’ hij klaagster met limonade en snoep. Lekkernijen die zij thuis weinig kregen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klaagster is aangedaan. Diaken drs. [naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Haarlem-Amsterdam de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 30 november 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, Zr.J.G.M. Verwijs O. Praem en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van Haarlem-Amsterdam en aan klager verzonden.

Op grond van art. 28.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.